

Жазықтықтағы тік бұрышты координаталар жүйесі.

Координаталары бойынша нүктені салу

ҰМЖ
бөлімі:

7.4. Координаталық жазықтық

Оқу
мақсаты:

6.3.1.4 координаталар жүйесінде нүктені оның координаталары бойынша салу және координаталық жазықтықта берілген нүктенің координаталарын табу

Сабақтың
мақсаты:

Барлық оқушылар: координаталар жүйесінде нүктені оның координаталары бойынша салу және берілген нүктенің координаталарын табу;

Оқушылардың басым бөлігі: координаталық жазықтықта геометриялық фигуралардың төбелерінің координаталарын салу ;

Кейбір оқушылар: Координаталық жазықтықтағы фигуралардың өлшемдерін және аудандарын табу;

Бағалау
критерийле
рі

• Координаталар жүйесінде нүктені оның координаталары бойынша салады;

• Координаталық жазықтықта берілген нүктенің координаталарын табады;

Сабақтың басы

- I Алтын
- II күміс
- III қола
- IV ағаш

Топқа бөлу

Мақсаты- Қандай да болмасын ақпарат (мәлімет, проблема, сұрақ) туралы бар білгендерін жазбаша немесе ауызша ой салу

«Миға шабуыл» әдісі

-Балалар, мына жерден мен бір хат тауып алдым. Ол хатты оқып көрейік не жазылған екен. Осы тапсырманы шығару барысында бүгінгі сабаққа керекті нәрсемізді аламыз

- Тапсырма
- K(-6;3)
  - O(-2;3)
  - O(-2;1)
  - P(5;3)
  - D(5;3)
  - I(7;3)
  - H(7;-1)
  - A(-2;1)
  - T(-2;-3)
  - A(-6;-3)

Бұл есептен шығатын сөз: «КООРДИНАТА». Бүгінгі сабақта Тікбұрышты координаталар жүйесіне есептер шығарамыз.

Бағалау критерий	дескриптор
<ul style="list-style-type: none"> • Жазықтық ағы нүктенің координаталарын салады; • Геометриялық фигуралардың координаталарын табады; 	<ul style="list-style-type: none"> • Берілген нүктенің абциссасын және ординатасын табады; • Нүктелерді құрастырады, жасырын сөзді табады

Қалыптастырушы бағалау: «Теңге жинау», «Бағдаршам» әдісімен дескриптор арқылы
Кері байланыс: оқушы оқушыға, оқушы-мұғалімге

Бағалау парағы

ОҚУШЫ:

Жұмыс түрі	Теңгелер саны
Топпен	
Жеке жұмыс	
Жұптық	
Барлығы:	

Бағалау – теңгелер.
Кері байланыс- Бағдаршам.

Саралау тәсілі:

Оқушылар координаталары бойынша нүктелерді табу барысында саралаудың «Қарқын» тәсілі қолданды. Оқушылардың шапшаң орындауы есепке алынады

Тапсырма орындау барысында:

- Барынша қолдауды қажет ететін оқушыларға координаталық жазықтыққа байланысты сөздер, түсініктер беремін.
- Мысалы: Абцисса осі- x горизонталь түзу, Ордината осі-вертикаль түзуді түсіндіремін.

- Орташа қолдауды қажет ететін оқушыларға қажетті түсініктер беремін. Мысалы: Абцисса осімен ордината осінің қиылысу нүктесін белгіледуді көрсетемін.

- Төмен қолдау қажет ететін оқушыларға қосымша тапсырмалар беремін.

Сабақтың ортасы

“Конверттегі тапсырма №1

Мақсаты: баланың өзін-өзі бағалау ерекшеліктерін анықтау (басқалары қалай оны бағалайды) және бала оны айналасындағылар қалай бағалайды деген түсінік, ойларын анықтау.

Жұптық тапсырма.

«Графиктік диктант»

Сұрақтар	+	-
1. А(-3;0) нүктесі абцисса осінде жатады		
2. Координата жазықтығы үш ширектен тұрады.		
3. В(-1,5; -3) нүктесі төртінші ширекте жатады		
4. Абсциссалар осі мен ординаталар осінің қиылысу нүктесін координаталар басы деп атайды.		
5. Берілген нүктенің абсциссасы мен ординатасы нүктенің координаталары деп аталады.		

Бағалау критерийлері	Дескриптор. Оқушылар:
Жазықтық тағы нүктенің координат аларын табады	- координаталар осьтерін ажыратады; - координаталар жазықтығындағы ширектерді ажыратады; - координатасы бойынша нүктелерді орналастыра алады;

Қалыптастырушы бағалау: бағалауда «Теңге жинау» әдісімен дескриптор арқылы	Кері байланыс: оқушы оқушыға, мұғалім оқушыға
--	---

1. Ұштарының координаталары бойынша АВ кесіндісін сызыңдар. А(-2;3) В(0;4)
2. Берілген нүктелер қай ширекке тиісті : А(-1;3), В(2;2),
3. EFMN квадратының Е төбесі координаталар басында жатыр, оның F(0;4), M(4;4) төбелерінің координаталары бойынша N төбесінің координатасын табыңдар. EFMN квадратының ауданын табыңдар. Бірлік кесінді 1 см-ге тең.
4. Шығармашылық деңгей: Шоқ жұлдыздарының әрбір нүктесін белгілеп, олардың координатасын жазыңдар.

критерийлер	дескриптор	Жет. деңгейі
-Координаталық жазықтықтағы фигуралардың өлшемдерін және аудандарын табу	<ul style="list-style-type: none"> • АВ кесіндісін салады; • Қай ширекте орналасқанын біледі • төбелерінің координаталары бойынша N төбесінің координатасын табады, ауданын табады; • Шоқ жұлдыздарының әрбір нүктесін белгілейді; 	

Қалыптастырушы бағалау: «Теңге жинау» әдісі мен дескриптор арқылы топ басшыоқушыларды бағалайды. «Баспалдақ» әдісімен дескрипторлар мен өзін өзі бағалайды

Кері байланыс: оқушы оқушыға, оқушы өзі өзіне

Саралау тәсілі: «Диалог және қолдау көрсету»

•**Барынша қолдау координаталық жазықтыққа байланысты сөздер, түсініктер беремін.**

•**Орташа оқушыларға қажетті түсініктер беремін.**

•**Төмен қолдау қажет ететін оқушыларға шығармашылық бағыттағы тапсырмалар беремін. Топтағы оқушылардың жұмысын тексереді**

Сабақтың соңы

“Конверттегі тапсырма №3

Координаталық жазықтықтағы “Бәйтерек” тің коор. Тап.

Топтық жұмыс «Галерияны шарлау» әдісі

Мақсаты: Талқыланған мәселе, дайындалған постер бойынша қорытынды жұмыс немесе өнімді ұсыну арқылы өз жұмысын ұсыну, идеяларын қорғау, ерекше идеялар ұсыну.

1) “Тәуелсіз Қазақстан және Астана”

Бағалау критерий	дескриптор
Абциссасын және ординатасын табу арқылы суретін салады, шағын сөйлем жазып, әңгімелейді.	<ul style="list-style-type: none"> • Бәйтеректің абциссасын және ординатасын табады; • Суретін салады; • Бәйтерек жайлы шағын сөйлем жазады, әңгімелейді.

Қалыптастырушы бағалау: «Теңге жинау» әдісі бойынша, «Бағалау парағына» өз жинаған теңгелерін қойып отырады. Оқушылар бірін-бірін бағалайды.

Кері байланыс: оқушы оқушыға

Саралау қорытынды

• Барынша қолдауды қажет ететін оқушыларға тапсырманы топпен бірге орындауын ұсынамын. Мысалы: Топтасып отырып тапсырманы жылдам түсінеді.

• Орташа қолдауды қажет ететін оқушыларға топта дұрыс сұрақты топпен бірге талқылау арқылы көмек көрсетемін.

• Төмен қолдау қажет ететін оқушыларға топтағы оқушылардың дұрыс емес жауаптарын тексеріп, қатесін дұрыстауды сұраймын.

Үйге тапсырманы хабарлау:

Координаталық жазықтыққа кем дегенде үш фигура салып, олардың координатасын жазып келу.

Оқушылардың жетістігі.

Оқушылар өз теңгелерін санай отырып, сабақ барысында өз-өзін бағалайды. Әңгімелесу әдісімен өз жетістіктерін айтады.

Бағалау шәкілі:

33-35 - «Керемет»

16-32 – «Жарайсың»

0-15 – «Талаптан»

Әдіс: «Хат».

рефлексия

Бүгін мен	білдім
.....	қызық болды
.....	қиын болды
Мен	тапсырмалар орындадым
Мен	түсіндім
Енді мен	жасай аламын
Мен	үйрендім
Сабақтағы	маған өмірде қажет болады
Мені	таңқалдырды
Мен	қолданып көргім келеді

Белсенді әдіс тәсілдер

Сабақ басындағы ойды шоғырландыру мақсатында **«Миға шабуыл»** әдісі **“Тапсырмалар конверті”** әдісі арқылы сабақтың әр кезеңінде тапсырмалар берілді; **“Жетістік баспалдағы”** әдісін қолданып деңгейлік тапсырмасын өзін өзі бағалайды **«Галерияны шарлау»** әдісін қолданып топтық тапсырманы орындайды **«Хат»** әдісімен РЕФЛЕКЦИЯ аламын

саралау

Сабақ басындағы ойды шоғырландыру мақсатында **«Миға шабуыл»** әдісімен алынған тапсырмада саралаудың **«Диолог және қолдау көрсету»** тәсілі қолданылды.

Сабақтың басы-«Конверттегі сұрақтар» бойынша №1 тапсырма:
Саралаудың **«Диолог және қолдау көрсету»** тәсілі.

«Сыр сандығы» №2 конверт **«Графиктік диктант»**
Саралаудың **«Диолог және қолдау көрсету»** тәсілі

Оқушыларды бағалау кезеңінде саралаудың **«Қарқын»** әдісін қолдандым

Бағалау

Сабақты ұйымдастыру барысында алынған тапсырма **«Бағдаршам»** әдісімен дескриптор арқылы бағалаймын. Сабақ барысында **«Теңге жинау»** әдісімен дескрипторлар арқылы оқушылар бірін-бірін бағалайды.

«Бағалау парағына» оқушылар әр тапсырма барысында дұрыс жауап үшін алған теңгелер санын жазып отырады.

«Баспалдақ» әдісімен дескрипторлар арқылы өзін өзі бағалайды

«Сыр сандығы» №2 конверт Жұптық тапсырма. **«Графиктік диктант»**

«Теңге жинау» әдісі бойынша, **«Бағалау парағына»** дескрипторлар арқылы өз жинаған теңгелерін санап өзін өзі бағалайды,

Өзін өзі, мұғалім оқушыны, топ басшы топ мүшелерін бағалап отырады.